

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

19. Quare Summus Pontifex non solum calceamento Cruce signato, sed etiam coloris rubei vtatur? Ex p. 11. tract. addit. 1. res. etiam 19.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

Hæc omnia Raynaudus, & ante ipsum Georgius Pelacchus in *Comment. ad Bullam Urbani VIII. de subileo anni sancti scilicet*. 3. & Gonzalez Ponce de Leon contra Waramundum *cap. 2. per tot.*

5. Vide etiam ad ornatum tituli, quo Summi Pontifices utuntur, ea, quæ eruditè obseruat Michaël Muclerus de *Monarchia Eccles. tom. 1. par. 2. l. 1. cap. 9. per tot.* Undè ex his patet, quàm immeritè contra dictum titulum, & Summos Pontifices eo utentes Theodorus, & Waramundus, & alij hæretici confutuerint.

RESOL. XIX.

Quare Summus Pontifex non solum calcamento Cruce signatus, sed etiam colore rubeo utatur? Ex part. 11. tract. addit. 1. Ref. etiam 19.

§. 1. **O**bseruat Augustinus Barbosa de *iure Eccles. lib. 1. cap. 2. num. 90.* quòd Pontifex semper, & ubique laevis, & candidis vestibus utatur, iuxta illud *Eccles. 9.* Omni tempore vestimenta tua sint candida: & ego obseruo pro casu nostro, Sacerdotes veteres vfos fuisse calcamentis candidis: & idèd Appian. *l. 5. de bell. ciu. de M. Antonio* ita scribit: Calcamenta candida, qualia Atheniensium, & Alexandrinorum Sacerdotes (quos Phæacios appellant) de ferre confueverunt, sibi assumpsit. Et de huiusmodi Sacerdotibus, & calcæorum ab illis denominatorum meminit Seneca *l. 7. de benef. cap. 21.* Pythagoricus, inquit, quidam emit à Sutore Phæacia, & Iuuenal. *sat.*

Phæacianorum vetera ornamenta Deorum.
Quare igitur Pontifex cum alias, vt plurimum, candidis vestimentis, tamen calcamentis utatur coloris rubei?

2. Respondeo, quòd S. Leo IX. *epist. 1. que est ad Michaëlem, & Leonem*, demonstrat Pontificatum Romanum esse Regale Sacerdotium, etiam spectata terrenâ dominatione, idèdque notat Pontificem à Constantino Magno donatum insignibus Imperialibus; & *cap. 38.* (successores S. Petri iam in terris retinere specialem dignitatem terreni, cælestisque Regni) inonetque Græcos, ne inuideant. Inter ea portò Regiæ potestatis insignia, quæ à Constantino collata Rom. Pontifici prodit S. Leo, calcæos purpureos disertè recepit Balsamon. Erant enim calcæi purpurei nota cultus principalis, iuxta ea, quæ habet Basilius Imper. in *capitibus ad Leonem filium cap. 63.* & iuxta illud Corippi *lib. 2.*

*Purpureo sura resonant fulgente cothurno,
Cruaque puniceis induxit regia vinculis
Pavlica Campano dederant qua tergor a faco,
Qui solet edomitos victor calcare Tyrannos
Romanus Princeps, & barbara colla domare
Sanguineis prælata rosis, laudata rubore,
Lætaque pro sacris tactu mollissima plantis,
Augustæ solis hoc cultu competit vti,
Sub quorum est pedibus Regum cruor.*

3. Procopium Imperio inhiantè, ad calcæos vsque purpuratum exhibet Ammian. *lib. 26.* Rubra talaria cum pyramide margaritis distincta, in cuius summitate lapis purpureus refulgebat, fuisse Regum insignia ait Gregor. Logotheta in *Chron. Constantinop. pag. 41. & 42.* Patriarcha Constantinop. referente Cuiropalate in *hisor. Isuaci Comneni*, purpureos calcæos sibi deberi inde confirmabat, quod inter Sacerdotium, & Regnum nihil interesse diceret, vel admodum parum. Alia dabit Balduinus *lib. de calceo c. 10.* Debetur ergo multa magis Romano Pontifici:

inter cuius Pontificium, & quodcunque Regnum tantum distat, quantum inter humana, & supernaturalia. Vel ex hoc ergo antiquo cultu Pontificis Romani, apparet eum meritè accenseri Regibus. Quamquam pie, & sapienter Pontifices calcæis illis Regibus crucem adiunxerunt. Et hæc omnia, vt semper solet, eruditè obseruat Pater Theophilus Raynaudus in *Onomastico Pontificio littera R. ver. Rex.*

4. Sed ego in calcamentis rubeis Pontificis, mysticam significationem agnosco; volunt itaque Pontifices in illis demonstrare Christi fidelibus ad eorum genua procumbentibus, & pedes osculantibus, volunt, inquam, eis demonstrare se esse redemptos purpureo Christi cruore, & tunc adorare Pontificem caput visibile Ecclesiæ, quam Christus acquisiuit sanguine suo, vt ait Lucas *Act. 20.* & ad eius imperium, de quo in *superiori resol.* diximus calcamentum esse symbolum, & figuram, Christum per crucem petuissè, vt asserit D. Paulus ad *Philipp. ep. 2.*

5. Unde ex his, vt dixi, meritè Pontifices fidelibus eos adorantibus præbent ad osculandum pedem calceò signo crucis, & simul rubeo colore ornatum. Hinc appositè, & eleganter pro casu nostro Episcopus Ioseph. Steph. exponit de calcamentis Papæ verba illa *Psal. 67.* Vt intingatur pes tuus in sanguine, accipe eius verba *cap. 18.* Quare omnia (ait) cum à passione Christi habeant firmitatem, non abs re Pontifices vt hanc mysticam intelligentiam significare viderentur, crucem pedibus impresserunt; iuxta illud *Psal.* Vt intingatur pes tuus in sanguine, lingua canum tuorum ex inimicis ab ipso. Tunc enim pedes sanguine tinguntur, cum cruce Christi decorantur; tunc linguæ eorum ipsomet sanguine imbuuntur, cum hæretici, more canum vestigiis summi Sacerdotis obuolui pedes lambunt, & sandaliis impressam crucem osculantur.

6. Qui mos vsque adèd vetus, & firmus est habitus, vt nusquam Romanum Pontificem depictum, aut marmore expressum, aut ære ductum videas, quin etiam præter insulam, & Sacerdotij ornamenta, crucem pedibus appictam cernas; vt ex imaginibus venerandæ vetustatis, quæ in Basilicis Laurentiana, & Vaticana multis abhinc annis depictæ sunt, constat. Ita ille, Cuius verba idèd notanda sunt, quia Petrus Molineus Calvinista in *libro*, quem inscripsit de *Monarchia temporali Romani Pontificis* Londini edito, hanc regulam constituit. Non excedere annos sexcentos, vel ad minus quingentos mera est nouitas, cum de Ecclesiâ, vel doctrina, vel disciplina agitur. Intendit enim perfidus hæreticus omnia ea, quæ à Romanis Pontificibus præsertim recentioribus intra hoc tempus peracta, vel determinata sunt destrucere, & eorum auctoritatem minuere; ac tollere. Sed in nostro casu omnia etiam tempore Sancti Siluestri, & aliorum veterum Pontificum obseruabantur, vt infra patebit.

RESOL. XX.

Respondetur ad scommata Ioannis Fabri, qui Pontificem carpit portantes calcæos Cruce signatos; & ostenditur humilitatis causa, & ad honorem Crucis ritum hunc à tempore S. Syluestri fuisse introductum. Ex part. 11. tract. addit. 1. Ref. etiam 20.

§. 1. **A**gnosce; ait S. August. in *psal. 54. v. 1.* gloriâ crucis ipsius; iam in fronte Regum crux illa fixa est, cui inimici insultauerunt. Et tamen obgarrit Fabrus cum pluribus Hæreticis) illam Pontifex deicit ad pedes, & fardo situ calcæis infigit. Dico